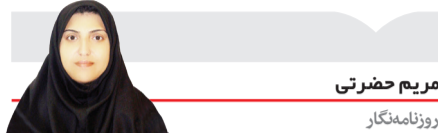

سرپرست دانشگاه آزاد اسلامی استان قم در گفت‌وگو با «فرهیختگان» مطرح کرد

گسترش دانشگاه آزاد استان قم با محوریت علوم انسانی و پزشکی

مریم حضرتی

روزنامه‌نگار

آذر ماه سال ۱۳۶۴ بود که زمزمه‌های دانشگاه آزاد اسلامی در قم شکل گرفت. در نخستین آزمون ورودی این دانشگاه در سال ۶۵، ۳۴۰ دانشجو در ۷ رشته تخصصی حوزه‌های علوم پزشکی، علوم پایه و علوم انسانی مشغول به تحصیل شدند. در طول دهه‌های اخیر، توسعه دانشگاه آزاد اسلامی در این استان پیگیری شد اما هنوز پتانسیل‌های زیادی در این استان وجود دارد که از حیث علمی ارزشمند اما مورد غفلت قرار گرفته‌اند. از ابتدای مهرماه سال جاری با حضور حسن خیری به‌عنوان سرپرست دانشگاه آزاد اسلامی استان قم، رشد فعالیت‌های علمی به‌ویژه در حوزه‌های پزشکی و علوم انسانی شتاب و سرعت بیشتری گرفته است. «فرهیختگان» در شماره امروز خود در گفت‌وگو با خیری ابعاد مختلف گسترش فعالیت‌های علمی در این استان را بررسی کرده که در ادامه می‌خوانید.

۱۱۱

➤ استفاده دانشگاه آزاد از ظرفیت حوزه علمیه

در مباحث علوم انسانی

حسن خیری، سرپرست دانشگاه آزاد اسلامی استان قم در گفت‌وگو با «فرهیختگان» درباره فعالیت‌های این دانشگاه اظهار کرد: «همان‌طور که می‌دانید، دانشگاه آزاد اسلامی در دور جدید فعالیت مصمم است که دانشگاهی در تراز انقلاب اسلامی ظاهر شود و طبیعی است که برای رسیدن به این قسمت از معیار دانشگاهی باید از تمام ظرفیت‌ها استفاده کرد و در حوزه علوم انسانی طبیعتاً باید از ظرفیت همه مراکز علمی به‌ویژه حوزه علمیه قم استفاده شود.» وی با بیان اینکه در راستای سیاست‌های دانشگاه آزاد اسلامی واحد قم اهدافی را دنبال می‌کند، افزود: «تاکنون به این دانشگاه نسبت به استان‌های دیگر نگاه جدی نشده است و نسبت به بسیاری از مراکز استانی هم از جهت توسعه کمی و هم از جهت عمرانی و زیرساختی عقب مانده است، لذا عزم رئیس محترم دانشگاه آزاد اسلامی برای رفع عقب‌ماندگی‌های این دانشگاه است. برای واحد قم رویکرد جدید، جدی و در راستای اهداف دانشگاه پیش‌بینی می‌شود تا به‌عنوان یک دانشگاه پیشرو در راستای رسیدن به سیاست‌های اصولی دانشگاه مبنی بر اسلامی شدن دانشگاه گام بردارد.»

خیری با بیان اینکه ماموریت دانشگاه آزاد قم در دو قلمرو تعریف شده است، ادامه داد: «برای رسیدن به این اهداف، رئیس دانشگاه آزاد اسلامی به مسئولان، معاونان و همین‌طور رئیس حوزه ریاست ماموریت دادند که نگاه ویژه‌ای به دانشگاه آزاد اسلامی استان قم داشته باشند، لذا هر هفته شاهد حضور مدیران سازمان مرکزی دانشگاه آزاد در این واحد دانشگاهی هستیم تا پروژه‌های در دست اقدام این استان به‌سرعت پیگیری شود.»

➤ فعالیت دانشگاه آزاد اسلامی استان قم

در قالب سه واحد مستقل

سرپرست دانشگاه آزاد اسلامی استان قم افزود: «برای این توسعه در مرحله اول پیش‌بینی شده که در این استان به‌جای یک واحد، سه واحد مستقل مستقر شود؛ یکی واحد جامع فعلی، دیگری استقلال حوزه پزشکی و سوم تأسیس دانشگاه آزاد اسلامی واحد علوم انسانی اسلامی که این واحد در زمینی که در جمرکان دانشگاه دارد مستقر می‌شود.» وی افزود: «برای اینکه این سیاست‌ها تحقق پیدا کند ۶ پروژه ساخت مجتمع آموزشی در زمین جمرکان، ساخت مجتمع سما و خوابگاه، تکمیل و اتمام ساختمان نیمه‌کاره سایت پردیسان، توسعه واحد علوم پزشکی و توسعه و تجهیز درمانگاه در اولویت قرار گرفته است.»

➤ تأسیس واحد علوم انسانی اسلامی تولید

و پشتیبانی محتوایی

خیری درخصوص تأسیس دانشگاه آزاد اسلامی واحد علوم انسانی اسلامی تصریح کرد: «ساختمان این مجتمع

➤ نیمکت خبر

نمایشگاه دستاردهای پژوهشی ۱۲۷ آذر گشایش می‌یابد

عبداللساد نسیی در نشست مجازی با معاونان پژوهشی دانشگاه‌ها، پژوهشگاه‌ها، موسسات آموزش عالی و پارک‌های علم و فناوری کشور که روز سه‌شنبه در این وزارتخانه برگزار شد، با تشریح برنامه‌های هفته ملی پژوهش و فناوری سال ۱۳۹۹ افزود: «بیس‌ویکمین نمایشگاه دستاردهای پژوهش، فناوری و فن بازار سال ۱۳۹۹ نیز از ۲۷ تا ۳۰ آذرماه برگزار خواهد شد.» وی تأکید کرد: «با توجه به همه‌گیری بیماری کووید-۱۹ در سراسر کشور و براساس مصوبات ستاد ملی مدیریت بیماری کرونا درخصوص برپا نشدن جمععات، ستاد ملی هفته پژوهش و فناوری مصوب کرد که بیست‌ویکمین نمایشگاه دستاردهای پژوهش فناوری و فن بازار به‌صورت مجازی برگزار شود.» نسیی خاطرنشان کرد: «علاقه‌مندان می‌توانند برای بازدید از نمایشگاه هفته ملی پژوهش و فناوری در زمان برگزاری به آدرس الکترونیکی www.msrt-expo.ir مراجعه کنند.»

آموزشی در جمرکان احداث می‌شود. واحد علوم انسانی اسلامی یک واحد نخیه‌گر با ماموریت‌های ویژه است و در راستای پشتیبانی علمی و محتوایی برای کل کشور از نظر درسی، تعریف رشته‌های جدید، برگزاری دوره‌های سوادافزایی و تعاملات ارتباطات حوزوی فعالیت خواهد کرد. این مجتمع در زمینی به مساحت ۳۰ هزار مترمربع که فضای آموزشی رفاهی و خدماتی آن با ۲۰ هزار مترمربع در چهار طبقه در سایت جمرکان ساخته خواهد شد. مراحل نقشه‌برداری و مجوزهای لازم برای این کار در دست اقدام است. در این خصوص کمیته سه‌جانبه از دانشگاه، شورای شهر و شهرداری مناطق شورای شهر قم تشکیل شده که همه پای کار آمده‌اند که شهرداری و شورای شهر به کمک دانشگاه آمده‌اند تا این عزم تحقق پیدا کند. قول مساعدت برای تأمین اعتبار آن با دستور رئیس دانشگاه آزاد از معاونت توسعه اخذ شده است. ساختمان این مجتمع قرار است از الگو و معماری سنتی اسلامی بهره‌برد. در حال حاضر ساخت این مجتمع آغاز و کارهای مقدماتی و نقشه‌های آن تهیه شده است. اخذ مجوزهای لازم در کمیته‌های سه‌نفره در دست پیگیری است و بنا است فاز اول واحد علوم انسانی اسلامی دانشگاه آزاد اسلامی استان قم ابتدای شهریورماه افتتاح شود.»

➤ رشته‌های اقتصادی

اولین رشته‌های واحد علوم انسانی اسلامی

سرپرست دانشگاه آزاد اسلامی قم بیان کرد: «رشته‌های این مجتمع باید سنخیت اسلامی داشته باشد که اولین رشته‌هایی که در شورای گسترش معاونت علوم انسانی و هنر تصویب شد و مراحل تصمیم‌نهایی را در شورای گسترش و سنجش می‌گذرانند رشته‌هایی است که می‌تواند در آینده به‌عنوان دانشکده اقتصاد مقاومتی مطرح شود، ولی الان رشته‌های اقتصادی مثل اقتصاد اسلامی، بانکداری اسلامی و مالی اسلامی تصویب شده است. طبیعتاً برای تدریس و توضیح محتوا و تغییر سرفصل‌ها از ظرفیت علمی قم هم حوزه علمیه و هم پژوهشگاه‌ها و دانشگاه‌هایی که در این خصوص فعال هستند، استفاده خواهد شد.»

خیری درخصوص تحصیل دانشجویان خارجی هم گفت: «همان‌طور که در دانشگاه آزاد اسلامی اتباع خارجی مشغول به تحصیل هستند، در این مجتمع آموزشی هم تحصیل خواهند کرد، چراکه ماهیت دانشگاه آزاد اسلامی این‌طور است که حالت بین‌المللی دارد؛ یعنی هم دانشجوی ایرانی و هم دانشجوی غیرایرانی پذیرش می‌شود.»

➤ سایت ۱۵ خرداد

در اختیار توسعه علوم پزشکی قرار خواهد گرفت

وی گفت: «دانشگاه آزاد اسلامی قم برای اینکه در حوزه

علوم پزشکی به استقلال برسد، باید فضاهای آموزشی، کارگاهی و رفاهی را توسعه داد و آن دانشکده‌هایی که در سایت وجود دارد به سایت پردیسان منتقل شود تا سایت ۱۵ خرداد فقط در اختیار علوم پزشکی به‌عنوان یک واحد مستقل قرار بگیرد.»

خیری ادامه داد: «برای این کار، قرار شد ساخت یک ساختمان نیمه‌کاره از سال ۸۷ که ساخت آن متوقف شده بود، در فضای هفت‌هزار مترمربعی انجام شود که مشکلات کمبود امکانات فضای آموزشی، خدماتی و رفاهی مرتفع شود. تأکید مسئولان دانشگاه این است که باید در شهریورماه شاهد افتتاح باشیم و قرار است تا شهریورماه گزارش مناسبی از پیشرفت کار داشته باشد مگر اینکه فاز نخست آن در شهریورماه به بهره‌برداری برسد.»

وی اظهار کرد: «دانشگاه آزاد اسلامی قم از جهت خوابگاه دانشجویی در مضیقه است و وضعیت مناسبی ندارد. زمین موقوفه‌ای که سال‌ها پیش به دانشگاه واگذار شده بود، مقرر شد این خوابگاه در خیابان ۱۵ خرداد قم برای دانشجویان احداث شده و مشکل خوابگاهی دانشجویان مرتفع شود. این خوابگاه در زمینی به مساحت دو هزار مترمربع ساخته می‌شود. این خوابگاه نزدیک مجتمع قرار دارد و برای بهره‌برداری دانشجویان به‌خصوص دانشجویان پزشکی و پیراپزشکی است و تلاش می‌شود با استفاده از نیروها اتفاق خوبی در شهریورماه رخ بدهد.»

خیری عنوان کرد: «دانشگاه آزاد اسلامی قم قدیمی‌ترین واحد پزشکی و حوزه پزشکی را دارد، اما متأسفانه به‌لحاظ بیمارستانی مشکل دارد و بیمارستان مستقلی ندارد. از این‌رو قرار شد بیمارستانی که متعلق به حوزه معاونت علوم پزشکی دانشگاه قم است را در اختیار بگیرد و از آن به‌عنوان بیمارستان آموزشی استفاده شود. همچنین به‌منظور توسعه بیمارستان شهدا و دراختیار گرفتن این بیمارستان و تجهیز و توسعه آن باید اقداماتی صورت بگیرد، که البته از خیرین کمک گرفته خواهد شد.»

وی افزود: «در دستورکار قرار گرفت تا فضای مناسب برای استقرار تجهیزات و کلاس‌ها و نیازهای دیگر که در یک فضای بیمارستان آموزشی لازم است فراهم شده و مشکل دانشجویان پزشکی مرتفع شود. در حال حاضر از این بیمارستان استفاده می‌شود، منتها کامل نیست. ضمن اینکه برای استقرار کامل و تأمین نیازهای بیمارستانی و تلقی شدن آن به‌عنوان بیمارستان آموزشی لازم است اقداماتی صورت گیرد. البته دانشجویان دانشگاه آزاد مانند دانشجویهای دولتی پزشکی از بیمارستان‌های مختلف قم استفاده می‌کنند.»

خیری در ادامه گفت: «دانشگاه آزاد اسلامی استان قم در میدان پلیس شهر قم درمانگاهی نسبتاً فعال دارد،

اما به‌دلیل کوچک بودن فضا و لازمه چندجانبه بودن و

ارائه خدمات مختلف، باید توسعه‌ای در آن اتفاق بیفتد که این توسعه هم جزئی از برنامه‌های دانشگاه آزاد اسلامی قم است تا بتوان بخشی از فضای غیردرمانگاهی که در آن مجتمع وجود دارد را آماده و به درمانگاه ملحق کنند. همچنین باید تجهیزات و امکانات دیگری از جمله تأسیس داروخانه در آن درمانگاه تحقق پیدا کند تا رونق بیشتری به آن درمانگاه داده شود.»

➤ احداث مجتمع دانش آموزی

در کنار سایت پردیسان قم

سرپرست واحد قم عنوان کرد: «دانشگاه آزاد اسلامی در این استان مجتمع دانش‌آموزی سما ندارد. از همین‌رو درنظر داریم در زمینی به مساحت ۲۴ هزار مترمربع در کنار سایت پردیسان، مجتمع حوزه سما که مطالعات آن در حال انجام است، احداث شود. این کارها به‌عنوان هدف‌گذاری درنظر گرفته شده که شهریورماه بخشی از این پروژه‌ها به بهره‌برداری برسد. ممکن است بخشی از کار کمتر یا بیشتر پیش برود، اما هدف این است که این ۶ پروژه تا آغاز سال تحصیلی آینده پیش برود.» خیری درخصوص ظرفیت‌های دانشگاه آزاد در استان قم اظهار کرد: «پتانسیل‌های دانشگاه آزاد اسلامی قم به سه بخش آموزشی، پژوهشی و توسعه‌ای تقسیم می‌شود که در قسمت آموزشی: تأسیس واحد علوم انسانی است که دقیقاً براساس شناخت پتانسیل و ظرفیت شهرستان قم به‌عنوان یک شهر علمی حوزوی پیش می‌رود که بیشترین فعالیت‌های علمی علوم انسانی در جهان تشیع در این شهر اتفاق می‌افتد، بنابراین اگر بخواهیم در این شهر در راستای سیاست‌های دانشگاه یعنی رسیدن به یک تراز قابل قبول و گام‌برداشتن برای یک دانشگاه اسلامی تلاش کنیم، باید به این شهر توجه کرد که خوشبختانه با عزم دکتر طهرانچی و بقیه مسئولان ان شاءالله در بخش آموزشی و پژوهشی اتفاق خوبی خواهد افتاد.»

سرپرست دانشگاه آزاد اسلامی استان قم بیان کرد: «علاوه‌بر این ظرفیت‌ها قم شهری صنعتی، توریستی و مذهبی هم هست و برای تحقق سیاست‌های پژوهشی حوزه پژوهشی فعال و در قالب‌هایی مثل سرای نوآوری، مرکز رشد، قطب‌های علمی، انجمن‌های علمی، پژوهشگران جوان، پایش آزاد و امثال آن استفاده می‌کنیم و در حال حاضر رازبنی‌های مفیدی با بنیاد نخبگان، پارک علم و فناوری استان، با مراکز صنعتی و شهرک صنعتی استان در دست انجام است. تیم فعال و مجرب از اعضای هیات‌علمی آماده شده که این کار را پیگیری کنند.»

خیری ادامه داد: «در توسعه فضاها هم مکان ویژه‌ای برای مرکز رشد و سراهای نوآوری پیش‌بینی شده و جزء

نگارش ۲ درصد مقالات کربنایی جهان در ایران
علی اکبر صوری، استاد ممتاز دانشگاه تهران در ولین ویننار «تحولات آموزش عالی در عصر کرونا» درباره مطالعه‌ای که پیرامون تحقیقات ایران در سال ۲۰۲۰ انجام شده است، گفت: «در این مطالعه، از داده‌های پایگاه WOS استفاده شد و اسناد علمی نمایه شده با موضوع کرونا در هفت‌ماه نخست سال ۲۰۲۰ میلادی، مورد بررسی قرار گرفت.»

وی افزود: «در حوزه Science تعداد مقالات ایران در سال ۲۰۱۹، ۴۷۰۲۰ هزار و ۶۴۵ عدد بوده است که این میزان در سال ۲۰۲۰ به ۴۵ هزار و ۸۱۴ رسید. در حوزه علوم اجتماعی، تعداد مقالات از ۲۲۱۰۱۹ سال ۲۰۱۹، به ۲ هزار و ۱۹۰ در سال ۲۰۲۰ رسیده است. در حوزه هنر و علوم انسانی، تعداد مقالات در سال ۲۰۲۰، ۲۴۶ بوده است در حالی که در سال ۲۰۱۹، ۲۵۲ مقاله در این زمینه‌ها منتشر شد.»

صوری ادامه داد: «از میان دو میلیون سندی که در سال ۲۰۲۰ منتشر شده است، ۳۱ هزار و ۷۹۴ مورد درباره کووید-۱۹ بوده است. از این میان، آمریکا با ۹۱۶۱ مقاله در رتبه اول قرار گرفته و بعد از آن چین قرار دارد. رتبه ایران در این حوزه دوازدهم است در حالی که در رتبه‌بندی از لحاظ تعداد مقالات در زمینه علوم رتبه ۱۴ را داریم.»

استاد مرکز تحقیقات بیوشیمی و بیوفیزیک افزود: «به‌طور کلی، ایران با ۷۸۶ مقاله مرتبط با کووید-۱۹ در جایگاه سیزدهم قرار دارد و ۲/۳ درصد مقالات مربوط به این بیماری توسط ایران منتشر شده است. این در شرایطی رخ داده است که دانشگاه‌های ما واقعا

از لحاظ مالی در مضیقه بوده‌اند. در سال ۲۰۲۰ رتبه علمی ایران از لحاظ کمیت انتشارات در همه موضوعات، پانزدهم است.»